PÄIVÄSTÄ TOISEEN

Jos kuluttaja ei hahmota arjen todellisuutta, hän ei ole valmis maksamaan siitä saati paremmasta. **KOTIELÄINTEN HYVINVOINNIN PROFESSORI ANNA VALROS**

04.03.13

Aurinko nousee

Helsingissä kello 7.10
ja laskee kello 17.55
Oulussa kello 7.17
ja laskee kello 17.44
Utsjoella kello 7.24
ja laskee kello 17.25

Päivän sana

4.3. Jos minä sitä vastoin ajan pahoja henkiä ihmisistä Jumalan sormella, silloinhan Jumalan valtakunta on jo tullut teidän luoksenne. Luuk. 11:20
5.3. Profeetta kertoo: Sitten Herra antoi minun nähdä ylipappi Joosuan, joka seisoi Herran enkelin edessä. Saatana seisoi Joosuan oikealla puolella ja syytti häntä. Sak. 3:1

Nimipäiviä

Tänään maanantaina: Ari, Arsi, Atro
Huomenna tiistaina: Leila, Laila

Mietelause

Jos vain voisi pelon pudottaa
kuin lumen lahkeesta.
Jos voisi aina vain sauvoa
vahvassa uskossa:
tätä hankea ei hajota
kuin sade ja aurinko.

Eeva Heilala

MERKKIPÄIVIÄ

60-VUOTIAS
Maanviljelijä **Antti Paala** 4.3. Ulvila. Matkoilla.

Lähetä merkkipäiväilmoitus Maaseudun Tulevaisuuteen
Merkkipäiväpalstalla julkaistaan vain päivänsankarin suostumuksella lähetettyjä merkkipäivätietoja. Kirjallisesti lähetettävissä tiedoissa tulee olla merkkipäivän viettäjän nimi, ikä, merkkipäivän ajankohta, titteli, kotipaikka ja mahdollinen lyhyt maininta merkkipäivän vietosta. Valokuvaksi käy mustavalko- tai värikuva, koolla ei väliä. Palsta on maksuton. Merkkipäivätiedon tulee olla toimituksessa viimeistään viisi päivää ennen lehden ilmestymistä. Tiedot postitetaan osoitteeseen: Maaseudun Tulevaisuus, ”Merkkipäivät”, PL 440, 00101 Helsinki, tai lähetetään sähköpostilla osoitteeseen *merkkipaivat@maaseuduntulevaisuus.fi*.

KARI SALONEN

Laura Kulkkaalle eläimet ovat sekä työ että harrastus.

60-VUOTIAS

Eläinten ja tuottajien tähden

Valion neuvontaeläinlääkäri **Laura Kulkas** on koko sydämeltään eläinihminen.

Kaupungissa syntynyt nainen leimautui eläimiin viisivuotiaana asuessaan muutaman vuoden maalla. Kuusivuotiaana hän päätti ryhtyä eläinlääkäriksi. ”Epäilin valintaani sen jälkeen vain kerran.”

Eläinlääkäri runsas viikko sitten 60 vuotta täyttäneestä päättäväisestä naisesta myös tuli.

Hän on työskennellyt runsaat 20 vuotta urastaan Valiolla ja viihtynyt hyvin.

”Tämä on palkitseva työ, jossa on saanut edistää eläinten ja tuottajien hyvinvointia. Ne ovat minulle tärkeitä.”

Kulkas on ehtinyt olla mukana muun muassa lanseeraamassa ensimmäistä terveydenhuoltoohjelmaa ja ohjaamassa alan tutkimusta.

Lisäksi hän on kiertänyt useissa maissa tutustumassa maidontuotannon ratkaisuihin. Tuliaisina Suomeen ovat rantautuneet esimerkiksi verhoseinät.

”Matkailu todella avartaa”, Kulkas hymyilee.

Tällä hetkellä Suomen navetat kaipaavat Kulkkaan mielestä lisää väljyyttä.

”Siitä ei kannata tinkiä. Lehmän on uskallettava kulkea.”

Toinen kehitystoive on joustavuus. ”Lehmien ryhmittely helpottaa monia töitä.”

Robotit saavat eläinlääkäriltä kiitosta etenkin tuottajien työn helpottajina, samoin yhteisnavetat.

Kulkas työskentelee pääasiassa Tampereella, mutta käy Valiolla Helsingissä viikoittain.

Tilakäyntejä hän tekee ympäri maata, lähinnä poikkeuksellisempiin ongelmatapauksiin paneutuen.

Tuotannon arki on neuvontaeläinlääkärille tuttua.

Kulkas on maidontuottaja itsekin. 30-päinen lypsykarja on pääasiassa hänen miehensä hoidossa. Tilalla kasvatetaan lisäksi esteratsuja. Ne ovat rakas harrastus.

”Ryhdyin viime kesänä uudelleen ratsastamaan 17 vuoden tauon jälkeen. Se on tosi hauskaa.”

Tähän asti ratsuja on pääasiassa treenannut toinen tyttäristä. ”Hän valmistuu, joten aikaa ratsastukselle jää vähemmän. Minun täytyy olla keväällä valmis menemään nuorten hevostemme selkään.”

Lähes kaikki vapaa-aika kuluu joko hevosten parissa tai navetalla.

”En juuri koskaan katso televisiota. Maatilalla on ihana asua, siellä on järkevää tekemistä jatkuvasti.”

Juhlapäiväänsä Laura Kulkas vietti perheen parissa.

TERHI TORIKKA

Kenen syy, että kuluttaja vieraantuu ruuan tuotannosta?

Maatalous-toimittajat keskustelivat maatalousjournalismin tilasta.

Jos kuluttaja on vieraantunut ruuan tuotannon arjesta, eikö se johdu maataloustoimittajista?

Sitä kysyi Syötäväksi kasvatetut -kirjan kirjoittaja **Elina Lappalainen** maataloustoimittajien yhdistyksen keskustelussa torstaina Helsingissä.

Maaseudun Tulevaisuuden toimituspäällikkö **Tiina Taipale** muistutti kuluttajan, kotieläinten hyvinvoinnin professori **Anna Valros** puolestaan yhteiskunnan vastuusta: ”Kaikki alkaa koulusta.”

Kuluttaja tarvitsee arkipäivän tietoa

Jotta kuluttaja voi kantaa vastuunsa, hän tarvitsee tietoa, Lappalainen ja Valros korostivat.

”Toimittajien pitäisi itse käydä enemmän maatiloilla ja ruokayrityksissä, olla kuluttajan silmä ja korva”, Lappalainen patisti.

Sitä hän itse tekikin kirjaansa varten. ”Raportoinnin sijasta toimittajat ovat ulkoistaneet ruuan tuotannosta kertomisen liiaksi viranomaisille ja aktivisteille.”

On kaikkien etu, että ketju on alusta loppuun läpinäkyvä”, Valros sanoi.

Hän patisti kertomaan eläinten arjesta sen enempää kaunistelematta kuin mustamaalaamatta.

”Jos kuluttaja ei hahmota arjen todellisuutta, hän ei ole valmis maksamaan siitä saati paremmasta.”

Käytännön Maamiehen päätoimittaja **Pentti Törmä** olisi toivonut Lappalaisen kirjaan yhtä lisänäkökulmaa: ”Pitäisi kertoa, mitä tuotantomenetelmien muuttaminen maksaa.”

Yle kärjisti sikavideoita

Yle kutsui muutama vuosi sitten Valrosin katsomaan ensimmäisiä sikavideoita, kun niistä tehtiin ohjelma. Valrosin mukaan alun perin videot kertoivat enimmäkseen eläinten arjesta, mutta Yle valikoi niistä vain karmeimmat palat.

Valrosin mielestä se oli iso vahinko myös eläinten hyvinvoinnin kannalta: ”Se vei keskustelun pois siitä, millaisia tuotantotapoja oikeasti haluamme.”

Maatalousjutut vähenevät ja typistyvät

Lappalainen arvioi, että maatalousjutut ovat vähentyneet yleislehdissä. Toimittajat ovat kaupungistuneet, ja viljelijät arastelevat haastatteluja, koska pelkäävät väärinkäsityksiä.

Lehdet vähentävät toimittajia. Maataloustoimittaja joutuu kirjoittamaan kaikesta muustakin, jopa enimmän aikaa, totesi **Anneli Kallioniemi** Satakunnan Kansasta.

Syvällisten juttujen tekoa rajoittaa myös tila: vakio on 2 500 merkkiä ja faktalaatikko, kinuamalla pieni kainalojuttu. Tässä jutussa on noin 3 000 merkkiä.

Ammattilehdillä eri näkökulma

Suurin osa maataloustoimittajista ei kirjoita kuluttajille, vaan ammattilehtiin. Näkökulma on toinen.

”Jokainen on enemmän tai vähemmän sitoutunut, se pitää vain tunnistaa niin maatalouslehdissä kuin muussakin mediassa”, Landsbygdens Folkin **Micke Godtfredsen** sanoi.

Lappalainen toivoi pientä ravistelua myös viljelijöiden suuntaan. Erityisesti pitäisi kertoa kuluttajien toiveista.

”Viljelijäsidonnaisuus ei estä kirjoittamasta eläinten hyvinvoinnista, mutta teemme sen kannustavasti”, Godtfredsen vastasi.

Valros kertoi viisi vuotta sitten tehdystä tutkimuksesta. Silloin lihantuottaja ei pitänyt asiakkaanaan niinkään kuluttajaa kuin teurastamoa.

Sen jälkeen tilanne on todennäköisesti muuttunut. Kuluttajatyö on isossa roolissa viljelijäjärjestöissä.

HEIKKI VUORELA

Kalakurussa tärppää aina

Uudenlaiset matkailutuotteet ovat aina toivottuja Suomen laajimmalla mökkeilyalueella

MÄNTYHARJU
Mäntyharjuun on saatu yksi aktiviteetti lisää, kun tammikuussa avattu Kurkivuoren matkailualue oli ensiesittelyssä.

Aluksi tarjotaan kalastuspalveluja, mutta kehitystyö jatkuu.

Kurkivuoren isäntä **Juha Paasonen**, 54, selventää pari asiaa. Hän on yhä ammatiltaan maanviljelijä ja pääpaino on metsätaloudessa.

Lisäksi pyyntipaikat Kurkivuoren Kalakurussa ovat luonnonravintolampia. Kaloja ei ruokita, ja kirjolohet hankitaan lähellä sijaitsevasta kasvattamosta.

Maatalon pojalle ammatinvalinta oli aikanaan helppo, joten Paasosesta tuli maanviljelysteknikko parikymppisenä. Vuosia myöhemmin hän kävi valmistumassa diplomiinsinööriksi Lappeenrannan teknillisessä yliopistossa.

Venäläiset arvostavat luontoa

Tammikuussa Kurkivuori esiteltiin, ja joukko mökkeilijöitä kävi koettamassa kalaonneaan.

”He olivat paikallisten matkailuyritysten asiakkaita. Venäläiset ovat huomattava asiakasryhmä, vaikka heidän sesonkinsa onkin lyhyt”, Paasonen kertoo.

”Venäläiset arvostavat suomalaista luontoa marjoineen ja sienineen. Tässä on nyt yksi luontokohde lisää, jonne vieraat niin kotimaasta kuin muualtakin ovat tervetulleita.”

Lammikot Lahnaveden yläpuolella

Alueelle kaivettujen kolmen lammen pinta-ala on noin viisi hehtaaria. Niissä ui kirjolohta, kuhaa, karppia ja ahventakin.

Kalakurussa on yöpymiseen ja ruuanlaittoon soveltuva kota sekä kalatupa keittiö- ja huoltotiloineen.

”Meillä on ohjelmapaketteja, mutta asiakas voi suunnitella ohjelmansa itsekin”, keittiöpuolesta enemmän vastaava **Jaana Paasonen** sanoo.

Kurkivuoren nimihistoria tarkentuu huoltorakennukselta lähtevää kävelytietä seuratessa.

”Tässä olemme 60 metriä Lahnaveden yläpuolella”, Juha Paasonen ilmoittaa lumisen järvimaiseman avautuessa.

”Rakennuslupaa alueella on 300 neliömetrille, ja tarkoituksemme on saada tänne päärakennus. Yksi mökki tuli maakaupan mukana”, Paasonen kertoo.

JUKKA IISKONMÄKI

Paasoset hankkivat 50 hehtaarin Kurkivuoren jatkeeksi pienen maa-alueen Lahnaveden rannasta, ja mukana tuli yksi mökkikin. Se on kuitenkin sisäremontin tarpeessa.

Kalakurun keittiövastaava on Jaana Paasonen, mutta asiakkaat voivat itsekin valmistaa kalaisan ateriansa.

Perheen voimin

Itse Kurkivuoren 50 hehtaarin alueen Paasoset hankkivat noin 15 vuotta sitten metsätalouden tarpeisiin.

”Kalastuksella aloitetaan. Katsotaan, mitä jatkossa keksitään, mutta luontoon se liittyy. Kehitämme aluetta luonnon ehdoilla, eli terästolppia emme halua maastoreittejä tai hiihtolatuja valaisemaan.”

Kurkivuori-hankkeen käynnisti tuo kuuluisa sosiaalinen tilaus. Paasonen myöntää, ettei ajatus kokonaan ihan oma ollut.

”Seudun matkailuyrittäjistä muutaman olen tuntenut koko ikäni. Tuli vain puheeksi, että tällaistakin kalastusmuotoa kaivattaisiin”, Paasonen muistelee.

”Alueella riittää majoitustilaa ja sillä käyttäjiä. Elykeskuksessa ehdotus otettiin hyvin vastaan, ja Kurkivuorelle saatiin osarahoitus.”

Paasosten lapsista nuorin on peruskoulun loppusuoralla ja kaksi tytärtä ovat jo ammattiopintojen parissa.

”Pyöritämme Kurkivuorta nyt perheen voimin. Tarkoitus ei ole ollutkaan, että tämä toiminta olisi päätyömme tai muuten suurta”, maanviljelijä – edelleen – Paasonen tuumii liitännäiselinkeinostaan.

JUKKA IISKONMÄKI

Haku korkeakouluihin alkaa tänään

Korkeakoulujen yhteinen hakuaika on 4.3.–3.4. Haku päättyy keskiviikkona 3.4. kello 16.15. Poikkeuksena ovat Taideyliopiston Sibelius-Akatemian ja Taideyliopiston Teatterikorkeakoulun koulutukset, joihin hakuaika päättyy jo 15.3.

Ammattikorkeakoulujen nettihakulomake löytyy osoitteesta *www.amkhaku.fi* ja yliopistojen osoitteesta *www.yliopistohaku.fi*.

Ammattikorkeakouluissa on omat yhteishaut nuorten suomen- ja ruotsinkieliseen koulutukseen, aikuiskoulutukseen ja ylempiin amk-tutkintoihin.

Nuorten haussa haettavana on 437 koulutusohjelmaa, aikuisten haussa 173 ja ylemmissä amk-tutkinnoissa 102. Aloituspaikkoja nuorten koulutuksessa on 17 400 ja aikuisten koulutuksessa 5 800.

Eniten aloituspaikkoja on tekniikan ja liikenteen alan, sosiaali-, terveys- ja liikuntaalan sekä yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon alan koulutusohjelmissa. Hakea voi kaikkiin 25 ammattikorkeakouluun.

Yliopistohaku.fi:n Koulutushaussa näkyvät tiedot yhteishaussa mukana olevista 519 koulutuksesta, joita on 21 eri koulutusalalta. Yliopistoihin on tarjolla 16 400 aloituspaikkaa.

Eniten aloituspaikkoja on teknillistieteellisellä alalla, luonnontieteellisellä alalla ja humanistisella alalla. Hakea voi kaikkiin 14 yliopistoon ja Maanpuolustuskorkeakouluun.

Korkeakorkeakoulut ilmoittavat valinnan tuloksista viimeistään 16.7. Ammattikorkeakoulujen nuorten yhteishaussa vapaaksi jääneille paikoille järjestetään täydennyshaku 29.7.–1.8.

MT

Kuusi kirjaa kilpailee lasten Luku-Varkaudesta

Kuusi lastenkirjaa on valittu ehdolle Lasten Luku-Varkaus -palkinnon saajaksi.

Ehdokkaina ovat **Kirsti Ellilän** Majavakevät, **Magdalena Hain** Kerjäläisprinsessa, **Roope Lipastin** Vilhelmiina ja vanha röyhyttelijä, **Hellevi Salmisen** Kuinka pikku Täplästä tuli iso koira, **Laura Suomelan** Lokkisaaren säpinät ja **Jarkko Tontin** Vedeeran taru.

Esiraati valitsi ehdokkaat yli sadan viime vuonna julkaistun lasten- ja nuortenkirjan joukosta.

Voittajan valitsee kuuden lapsen raati. Palkinto on 3 500 euroa. Tulos julkistetaan Varkaudessa 12. kesäkuuta.

Tunnustus jaetaan nyt kolmannentoista kerran. Palkinnon ovat voittaneet aiemmin muun muassa Tomi Kontio, Eppu Nuotio ja Mike Pohjola.

STT